

Warszawa, 9/XI.2012 r.

16 listopada 2012 r. w Muzeum Ziemi PAN odbędzie się spotkanie zatytułowane „Zamieszanie na Pop Iwanie”, organizowane przez Towarzystwo Karpackie. W załączeniu do zaproszenia p. Andrzej Wielocha, prezes Towarzystwa przesyła swój list, w którym uzasadnia potrzebę dyskusji na temat celowości projektu renowacji d. Obserwatorium Astronomicznego na górze Pop Iwan.

W liście p. prezes Wielocha zdecydowanie negatywnie odnosi się do tego projektu. Oczywiście każdy ma prawo do swoich opinii, jednak list zawiera szereg nieścisłości oraz argumentów nie znajdujących potwierdzenia w faktach. Jest niestety jednostronny i nieobiektywny. Wobec takiego postawienia sprawy przez Towarzystwo Karpackie, zwłaszcza, że nigdy nie zwrócono się do nas samych o informację, inicjatorom projektu nie pozostaje nic innego, jak również publicznie – w imieniu Władz obu zaangażowanych uniwersytetów: Uniwersytetu Warszawskiego i Przykarpackiego Uniwersytetu Narodowego w Iwano-Frankiwsku – przedstawić publicznie i na piśmie swoje argumenty oraz sprostować omyłki lub nieprawdziwe informacje zawarte w piśmie.

Po pierwsze, projekt nie ma na celu budowy, jak twierdzi p. Wielocha, lecz renowację – owszem zniszczonego, ale przecież istniejącego budynku, zbudowanego jeszcze przed wojną. W liście mowa jest także o budowie hotelu, infrastruktury drogowej, a nawet, co jest już całkiem wynikiem fantazji, wyciągów narciarskich. Możemy z całą pewnością powiedzieć, iż jest to nieprawda – projekt służy renowacji budynku, który nie będzie hotelem! Ma tam powstać schronisko akademickie, baza dla praktyk terenowych dla studentów, zwłaszcza astronomii (jak również geologii, geografii, ochrony środowiska, botaniki, biologii i in.), a także stacja botaniczna, której głównym zadaniem będzie prowadzenie badań karpackiej przyrody. Oczywiście, część budynku przeznaczona zostanie na pokoje dla schroniska oraz dla studentów i naukowców odbywających praktyki i prowadzących tam badania, nie zaś w celu tworzenia hotelu, jak twierdzi p. prezes Wielocha.

Głównym argumentem przeciwko projektowi renowacji jest kwestia ochrony karpackiej przyrody i unikalność Czarnohory. Jesteśmy pełni pokory i uznania dla piękna i wyjątkowości Czarnohory. Najpierw jednak powtórzmy – sama renowacja istniejącego już, a jedynie zrujnowanego i niszczonego budynku nie jest ingerencją poważniejszą w istniejący tam ekosystem niż sama budowa przed wojną. Po drugie, w rozumieniu naszych uniwersytetów, ochrona przyrody to nie tylko nie ingerowanie w nią, ale również działania na rzecz ludzi, społeczności lokalnych, a także i ochrona zabytków wpisanych od wielu lat w otoczenie. Projekt renowacji d. Obserwatorium UW jest przy tym częścią większego przedsięwzięcia, na które składają się również budowa Polsko-Ukraińskiego Domu Spotkań Młodzieży Akademickiej w Mikuliczynie oraz odbudowa górskiej chaty Stanisława Vincenza w Bystrzcu. To te dwa obiekty będą w stanie przyjmować większe grupy gości. Całość projektu ma na celu z jednej strony stworzenie miejsca do spotkań i dialogu młodzieży z obu krajów, jak również aktywizację lokalnych mieszkańców i dzielenie się polskim doświadczeniem i

polскими osiągnięciami transformacji. Dodatkowo, projekt jest częścią szerszej współpracy naukowej, w ramach Konsorcjum Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetów Ukraińskich.

Bardzo ważnym elementem projektu jest również tzw. wychowanie ekologiczne – skierowane głównie wobec studentów i młodzieży. Uważamy, że nie można uczyć nowych pokoleń szanowania przyrody, jeśli nie można jej zobaczyć i poznać. Obserwatorium na Popie Iwanie ma stwarzać również i taką możliwość.

Należy także tutaj szczególnie mocno podkreślić, że plan realizacji projektu spotkał się nie tylko ze zgodą, ale również z bardzo dużą przychylnością i wsparciem władz Karpackiego Parku Narodowego. Po przywróceniu budynku do życia, strażnicy Parku będą mieli możliwość korzystania z pomieszczenia w budynku d. Obserwatorium, co z jednej strony ułatwi im pracę, zaś z drugiej strony zapewni ochronę obiektu.

Reasumując, w istocie żaden z argumentów, zawartych w liście p. prezesa Wielochy nie znajduje potwierdzenia w faktach. Przytoczone przez niego informacje są przerysowane, a argumentacja została tak ułożona, aby uzasadniała z góry przyjętą tezę o rzekomej szkodliwości projektu renowacji d. Obserwatorium.

Na koniec, jako osoby odpowiedzialne w naszych uniwersytetach za realizację projektu renowacji Obserwatorium, pragniemy oświadczyć w imieniu Władz obu Uniwersytetów - Uniwersytetu Warszawskiego i Przykarpackiego Uniwersytetu Narodowego w Iwano-Frankiwsku, że takie przedstawienie sprawy przez Towarzystwo Karpackie jest dla nas wielkim zaskoczeniem i napełnia nas prawdziwym smutkiem. Mieliśmy bowiem prawo spodziewać się raczej, że to właśnie Towarzystwo, którego członkiem był przecież Władysław Midowicz, kierownik Obserwatorium w latach 1938-39 winno być sojusznikiem, a nie przeciwnikiem jego odbudowy.

Apelujemy o zmianę podejścia Towarzystwa do tego projektu.

JAN MALICKI, dr h.c., dyrektor
Studium Europy Wschodniej UW
Wiceprzewodniczący Konsorcjum UW
i Uniwersytetów Ukraińskich
realizator projektu
ze strony Uniwersytetu Warszawskiego

prof. IHOR CEPENDA, rektor
Przewodniczący Konsorcjum UW
i Uniwersytetów Ukraińskich
realizator projektu
ze strony Uniwersytetu Przykarpackiego
w Iwano-Frankiwsku

